

Dansk Erhvervs EU-politik

Indhold

Forord	3
Generelle principper	5
1. Frihederne	5
2. Frihandel – indenfor og udenfor EU	5
3. Kontraktfrihed	6
4. Harmonisering og lige konkurrencevilkår	6
5. Bedre regulering	6
6. Dansk indflydelse i EU	7
Indre marked	8
Det indre marked for tjenesteydelser	8
Produkt- og fødevareregulering	9
Gensidig anerkendelse	10
Virksomhedernes klagemuligheder og adgang til information	11
Beskyttelse af innovation og produkter	11
Kapitalmarkedsunion	11
Offentlige udbud	12
Forbrugerpolitik	12
Den sociale søjle	13
Transport	14
Turisme	15
Sundhed	16
Digitalisering	17
Cybersikkerhed	17
Digitale kompetencer	18
Kunstig intelligens – etik og ansvar	18
Konkurrencemæssige spørgsmål	19
Digital infrastruktur	20

Miljø og bæredygtighed	21
Et ressourceeffektivt samfund	21
Samfundsansvar og FN's Verdensmål	22
Klimaforandringer og Parisaftalen	23
Handelspolitik	24
Fremtidssikrede handelsaftaler	25
Reform af Verdenshandelsorganisationen	25
Brexit	26
Skat og moms	27
En fælles konsolideret selskabsskattebase	28
Moms	28
Dobbeltbeskatning	28
Digital beskatning	29
Slutnoter	32

Forord

EU er helt central for Danmark og dansk erhvervsliv. Det indre marked er ubetinget vores vigtigste samhandelspartner, og Danmarks deltagelse i EU har ført til vækst og velstand på alle niveauer i vores samfund. Dansk Erhverv ønsker med denne publikation at bidrage til debatten om, hvilket EU vi ønsker, og hvordan vi gør EU-samarbejdet bedre og endnu mere attraktivt for Danmark. Det er en meget vigtig debat, som desværre ofte bliver overskygget af debatten om, hvorvidt vi skal være med i EU eller ej.

Storbritanniens beklagelige beslutning om at forlade EU-samarbejdet har tydeliggjort, hvor vigtigt EU-medlemskab er, og det at forlade samarbejdet har store negative konsekvenser, selv for en stor og stærk økonomi som den britiske. For en lille åben økonomi som den danske ville det være en katastrofe. I Dansk Erhverv mener vi derfor, at Danmark naturligvis skal blive i EU, og at vi skal bruge vores ressourcer på at forme det EU, vi gerne vil have. På de kommende sider giver vi vores bud på, hvordan et sådant EU ser ud. Vi ønsker særligt, at arbejdet i EU i de kommende år fokuserer på at:

1. Sikre og udvikle det indre marked for varer, men i særdeleshed også for tjenesteydelser.
2. Forhandle store og dybe frihandelsaftaler med hele verden.
3. Prioritere *lovkvaliteten* frem for *lovkvantiteten*.

Tjenesteydelser udgør i dag mere end 70 % af EU's økonomi. Det er derfor paradoksalt, at der ikke er mere fokus på at sikre serviceerhvervene de bedste rammevilkår i EU. Det skal der rettes op på, og derfor er det en af Dansk Erhvervs hovedprioriteter at sikre etableringen af et reelt indre marked for services hurtigst muligt. Det skal bl.a. ske ved en styrket implementering og håndhævelse af Servicedirektivet, der sætter rammerne for det indre marked for tjenesteydelser.

Et andet område, hvor EU har en klar merværdi, er evnen til i fællesskab at forhandle store og dybe frihandelsaftaler med hele verden. Det skal EU fortsætte med, da det er helt centralt for en handelsnation som Danmark, at vores virksomheder har de bedst mulige forudsætninger for at handle med resten af verden.

Sidst, men på ingen måde mindst, vil jeg fremhæve, at det for Dansk Erhverv er en klar prioritet, at EU fremover har mere fokus på *lovkvaliteten* frem for *kvantiteten*. EU skal i langt højere grad være garant for, at de regler, vi har vedtaget i fællesskab, bliver implementeret og håndhævet konsekvent og effektivt. Det sker desværre ikke i tilstrækkelig grad i dag, hvilket fører til ulige konkurrencevilkår for virksomhederne og unødigt usikkerhed for forbrugerne. Dansk Erhverv går ind for åben og fri konkurrence, men den skal ske på lige vilkår for alle, der opererer på det indre marked.

Med andre ord ønsker vi et handelsliberalt, fremadskuende og konsekvent EU. Protektionismen har i de seneste år desværre fået fornyede kræfter både globalt og internt i EU. Netop i disse tider er det afgørende, at EU står sammen omkring principperne om frihandel og markedsøkonomi, som samarbejdet er baseret på. Vi kan ikke skabe vækst og arbejdspladser ved at lukke os om os selv og begrænse konkurrencen udefra. Vi bliver kun bedre som samfund og erhvervsliv, hvis vi udsætter os selv for konkurrence på lige og fair vilkår. Derfor er der behov for, at Danmark holder den handelsliberale og fremsynede fane højt i EU, og for, at EU gør det samme globalt.

Dansk Erhverv vil gøre sit til, at det bliver tilfældet, så vi kan sikre vores medlemmer de bedste rammevilkår for at blive konkurrencedygtige og udvikle innovative og grønne løsninger på vores fælles udfordringer. Vi håber, I vil være med.

Rigtig god læselyst!

Brian Mikkelsen

Adm. direktør
Dansk Erhverv

Generelle principper

Dansk Erhvervs virke på det europapolitiske område styres af seks overordnede principper. Principperne er tværgående og dermed relevante for al lovgivning og afspejles i Dansk Erhvervs sektorspecifikke politikker:

1. Frihederne

EU's indre marked er baseret på fire grundlæggende friheder: Varenes, tjenesteydelsernes, kapitalens og arbejdskraftens frie bevægelighed. Der skal stå vagt om disse friheder, der har skabt og fortsat skaber arbejdspladser, vækst og udvikling i EU. De forudsætninger skal vi ikke lade gå fra os, begrænse eller forsøge at splitte op. Frihederne er grundstenene i EU, og sås der tvivl om dem, kan de få hele samarbejdets konstruktion til at vakle. I takt med den økonomiske og teknologiske udvikling er frihederne blevet mere og mere sammenflettede, og det giver derfor i mindre og mindre grad mening at tale om et indre marked for varer adskilt fra et indre marked for tjenesteydelser eller det digitale indre marked. Flere og flere virksomheder udbyder både varer og tjenester, gerne som samlede pakker, og de bruger digital teknologi til både at levere og efterfølgende servicere varen. For disse virksomheder er det helt centralt, at alle frihederne bevares, og at lovgivningen, der udspringer fra dem, i endnu højere grad tænkes sammen fremadrettet. Dansk Erhverv er derfor også tilhænger af den nye "frihed" for data, der sikrer, at data kan flyde frit i EU. Denne frihed er ikke stadfæstet i traktaten som de andre fire, men er og vil fremadrettet være mindst lige så vigtig for udviklingen af vores samfund og økonomi.

2. Frihandel – indenfor og udenfor EU

Frihandel skaber værdi for alle i det danske samfund, nogle umiddelbart og andre på længere sigt. Danmark er en lille og åben økonomi, der i høj grad er afhængig af samhandel med andre lande. Den samlede værdi af vores eksport beløb sig i 2017 til 90,8 milliarder EUR (ca. 675 milliarder danske kroner), og 68 % af denne eksport gik til andre lande i EU¹. Fortsat og øget frihandel i det indre marked er derfor helt essentielt for Danmark. Danmark har desuden enhver interesse i, at der bliver indgået gode handelsaftaler med så mange andre lande som muligt. Forhandlinger om frihandelsaftaler er EU-kompetence, hvilket vil sige, at Europa-Kommissionen forhandler frihandelsaftaler med tredjelande på vegne af alle medlemslandene. Det giver tyngde og en forhandlingsposition, som ikke ville kunne opnås af noget medlemsland på egen hånd, slet ikke Danmark. Dansk Erhverv arbejder for, at der indgås handelsaftaler med stadig flere lande fra EU's side. Protektionisme skal modvirkes, da der ikke kan skabes øget produktivitet og vækst ved at lukke sig om sig selv.

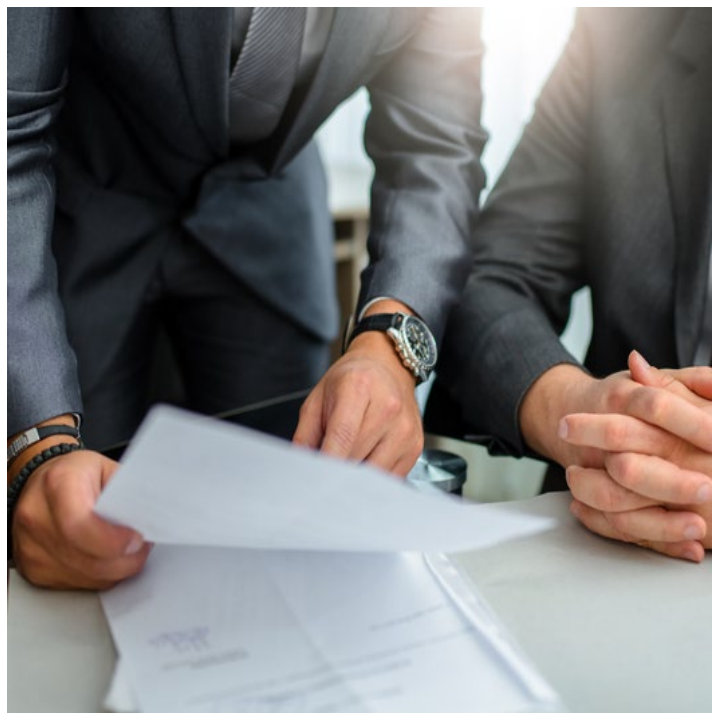
Der bør også fremadrettet være en tæt handelsrelation med Storbritannien. Uanset hvilken relation EU kommer til at få med Storbritannien fremover, så skal konkurrencen imellem europæiske og britiske virksomheder også fremadrettet foregå på lige konkurrencevilkår.

**90,8
milliarder
EUR**

**Så meget beløb
Danmarks ek-
sport sig til i
2017 (ca. 675
milliarder dan-
ske kroner). 68
% af denne ek-
sport gik til an-
dre lande i EU.**

3. Kontraktfrihed

Kontraktfrihed indebærer, at virksomheder frit kan indgå de aftaler mellem sig, som de finder mest passende, og mener er til størst fordel for dem begge. Kontraktfriheden giver plads til innovation og nye muligheder, og de eksisterende kontraktregler er fleksible nok til at kunne tilpasses nye forretningsmodeller. Denne frihed bør være et grundlæggende princip ved virksomhedsdrift. Desværre er kontraktfriheden under pres, ikke mindst på EU-niveau, hvor Kommissionen er kommet med forskellige forslag, der griber ind i kontraktfriheden. Det kan og skal ikke være en ambition for det europæiske samarbejde at indskrænke kontraktfriheden mellem virksomheder. I stedet skal vi arbejde for at opretholde kontraktfriheden kombineret med en stærk overholdelse af konkurrencelovgivningen og anden lovgivning, som gælder for de pågældende virksomheder.

4. Harmonisering og lige konkurrencevilkår

Det skal sikres, at der er fri og lige konkurrence mellem de virksomheder, der udbyder varer og tjenesteydelser i EU. Den fortsatte mangel på et reelt indre marked og den medfølgende fragmentering af reglerne inden for EU er en barriere for vækst og derfor dybt problematisk. Hertil kommer den ofte mangelfulde håndhævelse af fællesskabets regler over for virksomheder etableret i lande uden for EU, som i stigende grad sælger online til forbrugere i EU. Som eksempel kan nævnes, at EU's Revisionsret vurderer, at EU-landene går glip af 40 mia. kr. årligt alene i tabt moms som følge af snyd med værdiansættelsen af pakker fra 3. lande.

Dansk Erhverv arbejder derfor for, at der skal være fri og lige konkurrence på det indre marked. Det betyder konkret at vi - med ganske få undtagelser - søger en stigende grad af standardisering og harmonisering af lovgivningen samt en konsekvent og ensartet implementering og håndhævelse af de regler, der allerede er vedtaget i EU. Vi ønsker samtidig effektiv kontrol med alle virksomheder, inklusiv udenlandske netbutikker og platforme fra 3. lande, som opererer i EU. Ved at harmonisere lovgivningen på EU-niveau og sørge for, at den håndhæves ensartet, sikres det, at alle virksomheder i EU skal leve op til de samme regler. Det sikrer lige konkurrencevilkår og medvirker til, at forbrugerne kan have tillid til varer og tjenester fra hele EU, og at virksomhederne kun skal forholde sig til ét regelsæt, selvom de opererer i flere forskellige medlemslande. Når det lykkes, er det en kæmpe fordel for både virksomheder og forbrugere, da de administrative omkostninger sænkes markant og forbrugerne får adgang til flere og ofte billigere produkter og tjenester. Hertil kommer, at det også gør det lettere for små virksomheder at udvide deres forretningsmodeller til nye lande i EU.

5. Bedre regulering

Dansk erhvervsliv er underlagt en lang række love og regler på nationalt og særligt europæisk niveau, der regulerer alt fra størrelsen på skruer til arbejdsmiljø og service udbud. Det er godt og vigtigt for virksomhederne, at reglerne i EU harmoniseres i så vid udstrækning som muligt,

40 mia. kr. årligt
Så meget vurderer EU's Revisionsret, at EU-landene går glip af årligt alene i tabt moms som følge af snyd med værdiansættelsen af pakker fra 3. lande.

men det er ikke altid, at kvaliteten af lovgivningen er i orden. Der er behov for at forbedre kvaliteten af den lovgivning, der kommer ud af EU-systemet, samt implementeringen og håndhævelsen af den. Dansk Erhverv mener, at lovgivning skal være evidensbaseret, dvs. at ulemper og fordele ved konkret lovgivning belyses, og at det i højere grad sandsynliggøres, at de foreslåede regler faktisk vil have den ønskede effekt. Alle foreslåede regler skal vurderes for proportionalitet, og der bør laves konsekvensvurderinger, der afspejler de reelle omkostninger ved ny lovgivning for alle de berørte parter. Det sker desværre ikke i tilstrækkelig grad i EU i dag, og lovgivningen kan derfor få store utilsigtede konsekvenser for virksomhederne og i sidste ende borgerne. Det skal der rettes op på, og der skal løbende i lovgivningsprocessen være gennemsigtighed omkring de udfordringer, lovgivningen kan medføre. Når lovgivningen er vedtaget, skal implementeringen og håndhævelsen være bedre og mere ensartet, og det skal fortsat være muligt at påpege og ændre uhensigtsmæssige regler. Hertil skal der som et grundlæggende princip tilstræbes sektor- og teknologineutralitet i al EU-lovgivning.

6. Dansk indflydelse i EU

Danmark skal søge større indflydelse i EU. Der er behov for en forstærket dansk indsats på europæisk plan for at sikre, at danske interesser og værdier afspejles i det europæiske samarbejde. Danmark har meget at byde på, og der ligger store potentialer i at spille sig på banen i EU med de erfaringer, vi har – ikke mindst i forhold til grøn omstilling, offentligt-privat samarbejde og digitalisering. Det er derfor også problematisk, at Danmark ikke deltager fuldt og helt i det europæiske samarbejde, og det er Dansk Erhvervs holdning, at Danmark på sigt bør afskaffe de fire forbehold. Særligt retsforbeholdet skaber udfordringer for danske virksomheder på det Europæiske marked, da de ikke er underlagt det samme regelsæt som deres konkurrenter. Også de øvrige forbehold og den manglende deltagelse i bankunionen forhindrer på forskellig vis Danmarks fulde deltagelse i samarbejdet, og har direkte eller indirekte konsekvenser for dansk erhvervsliv og økonomi.

Danmark bør overordnet set arbejde for, at EU bliver bedre og mere målrettet gennem en skarpere brug af ressourcerne på de områder, hvor der er tale om grænseoverskridende problematikker. EU's budget bør som udgangspunkt ikke udvides, men i stedet fokuseres på at skabe merværdi, der hvor medlemsstaterne ikke selv kan løse opgaverne nationalt.

Indre marked

Det indre marked er kronjuvelen i det europæiske samarbejde. Det har gennem 25 år skabt værdi for medlemslandene gennem fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, personer og kapital. For Danmarks vedkommende anslås det, at BNP i 2017 var 5 pct. højere end det ville have været, hvis ikke vi var med i det indre marked². Det svarer til ca. 100 milliarder kroner ekstra om året. Hertil kommer en stigning i reallønnen på ca. 65.000 kr. årligt for et LO-ægtepar i ejerbolig, som de ikke ville have fået, hvis vi ikke var med i det indre marked. Derudover giver det indre marked danske forbrugere adgang til flere og billigere varer, og borgerne har fået mulighed for at rejse ud i EU og arbejde og uddanne sig.

Fordelene ved det indre marked er dermed markante, og netop derfor er det afgørende, at vi sikrer, at det indre marked fungerer så godt som muligt – nu og i fremtiden. De eksisterende regler skal implementeres og håndhæves, ligesom at ny lovgivning skal sikre fortsat udvikling og forbedring af det indre marked. Hos Dansk Erhverv lægger vi særligt vægt på, at rammerne for det indre marked fungerer effektivt og sikrer fair og lige konkurrencevilkår for europæiske virksomheder.

Det indre marked for tjenesteydelser

Tjenesteydelser udgør i dag 70 % af Danmarks og EU's beskæftigelse, og tendensen er stigende. Derudover er det tydeligt, at virksomheder, der servitiserer, dvs. kobler deres produkter med services, klarer sig bedre end de virksomheder, der alene baserer sig på produktion. Det er derfor helt essentielt for vores økonomiske fremgang og stabilitet, at det indre marked for tjenesteydelser udvikles yderligere. En analyse foretaget af Copenhagen Economics³ i slutningen af 2018 viste, at en fuld implementering og håndhævelse af EU's servicedirektiv alene ville kunne øge EU's BNP med minimum 2 %, hvad der svarer til 338 milliarder EUR – over 2500 milliarder danske kroner.

**5 %
BNP-
vækst**
For Danmarks vedkommende anslås det, at BNP i 2017 var 5 pct. højere, end det ville have været, hvis ikke vi var med i det indre marked.

70 %
Tjenesteydelser udgør i dag 70 % af Danmarks og EU's beskæftigelse, og tendensen er stigende.

Denne beregning er et godt eksempel på, at det indre marked kun fungerer efter hensigten, hvis de fælles regler, som besluttes i EU-regi, også reelt implementeres og håndhæves. Servicedirektivet bør være den rettesnor, som det indre marked for tjenesteydelser styres efter. Det sikrer etableringsfriheden og skaber rammen for den frie bevægelighed af tjenesteydelser inden for EU. Servicedirektivet kunne være mere ambitiøst, og Dansk Erhverv arbejder konsistent på at sikre, at fragmentering af det indre marked for tjenesteydelser mindskes. Det har ikke desto mindre vist sig, at medlemsstaterne vedholdende indfører nationale særregler, som i effekt fragmenterer det indre marked og i nogle tilfælde åbenlyst er i strid med servicedirektivet⁴. Det er afgørende, at disse nationale særregler notificeres, så det er tydeligt for virksomheder og Kommissionen, når de indføres. Denne notificering bør ligeledes følges af en proportionalitetsvurdering, der retfærdiggør behovet for den konkrete nationale særregel. Der bør derfor i Dansk Erhvervs optik strammes op på reglerne for notificering af nationale særregler på serviceområdet og proportionalitetstest, og Dansk Erhverv så gerne, at det Professionelle Kort blev udvidet til flere professioner. Gennemføres disse forslag, vil det blive nemmere at sælge tjenesteydelser på tværs af grænserne i EU, til gavn for både virksomhederne, forbrugerne og produktiviteten i vores samfund.

Dansk Erhverv finder det desuden uhensigtsmæssigt, at Kommissionens aktiviteter på forskningsområdet bl.a. i rammeprogrammerne i udpræget grad er rettet mod områder som industri, sundhed, klima, digitalisering og fødevarer, på trods af at servicesektoren er den største og mest voksende sektor i samfundet. Det er vanskeligere for servicevirksomheder at investere i forskning, da de i modsætning til industrivirksomheder har svært ved efterfølgende at udtage et patent. Der er dog et meget stort behov for forskning inden for servicefaget, da produktiviteten er markant lavere end inden for industrien, og der er også store muligheder i forskning inden for servicefagene f.eks. inden for digital handel, brugerinddragelse osv. Dansk Erhverv mener derfor, at der er et stort potentiale i at fokusere mere på forskning inden for serviceinnovation.

Dansk Erhverv mener, at reglerne for notificering af nationale særregler på serviceområdet og proportionalitetstest bør strammes op.

Produkt- og fødevareregulering

Dansk Erhverv går ind for et højt niveau af produkt- og fødevarer sikkerhed, og mener at EU spiller en helt central rolle i reguleringen heraf, lige fra legetøj og kosmetik til cykler og fødevarer. Via fælles EU-lovgivning på f.eks. kemikalieområdet er sikkerheden for produkter og fødevarer højnet markant i Danmark såvel som i resten af EU. Fælles regler kan sammen med klar og entydig vejledning og ensartet og effektiv kontrol lette handlen over grænsen, samt øge sikkerheden for såvel virksomheder som forbrugere. Der er dog fortsat behov for, at EU og medlemsstaterne arbejder for mere ensartet håndhævelse samt videndeling. Dette kan bl.a. opnås ved, at der konsekvent nedsættes implementerings- og håndhævelsesgrupper, når EU-lovgivning er vedtaget, så dialogen om fortolkningen og kontrollen med den fælles lovgivning ikke stopper, så snart den er vedtaget.

Handlen med produkter og fødevarer er global. For at sikre fri bevægelighed og lige konkurrencevilkår for virksomhederne er det derfor afgørende, at reguleringen sker som minimum på europæisk niveau, og at håndhævelse og kontrol af reglerne er ensartet på tværs af EU's medlemsstater. Nationale særregler og manglende og forskellig håndhævelse øger omkostningerne hos virksomhederne, svækker konkurrencen og hæmmer innovation og udvikling. På området for produkt- og fødevarer sikkerhed udgør dette et stigende problem. Dansk Erhverv går derfor ind for en total harmonisering af reglerne på EU-niveau samt en bedre koordinering mellem de nationale håndhævelsesmyndigheders kontrolarbejde. Endvidere bør Kommissionen påtage sig ansvaret som traktatens vogter ift. medlemsstater, som underminerer det indre marked ved ikke at implementere eller håndhæve.

Gensidig anerkendelse

Der er generelt et stort potentiale i øget harmonisering og standardisering af erhvervslovgivningen inden for det indre marked. Der er dog fortsat enkelte områder, hvor denne proces er svær og/eller langsom at gennemføre. Derfor er princippet om gensidig anerkendelse en grundpille i det europæiske samarbejde. Princippet om gensidig anerkendelse betyder, at hvis et produkt kan sælges lovligt i et medlemsland, så kan det også sælges lovligt i alle andre medlemslande, medmindre de andre medlemslande kan forklare, hvorfor produktet er særligt problematisk i netop deres land. Samme princip gør sig i nogen grad gældende for arbejdstageres kvalifikationer. Det er Dansk Erhvervs holdning, at princippet om gensidig anerkendelse er en af de vigtigste metoder til at imødekomme manglende standardisering og harmonisering, og at princippet derfor skal styrkes og anvendes mere.

Virksomhedernes klagemuligheder og adgang til information

Det skal være nemt for virksomheder at få adgang til det indre marked og til at klage, hvis de ikke kan opnå den markedsadgang, som de har krav på. Til dette formål er der gennem tiderne etableret en række forskellige kontaktpunkter og systemer, måske endda for mange. Det har resulteret i en kraftig fragmentering, så virksomhederne reelt har skullet henvende sig til mange forskellige "points of single contact" for at finde ud af, hvad reglerne er i hver medlemsstat, og for at adressere medlemsstaters manglende overholdelse af reglerne. Hos Dansk Erhverv ønsker vi én indgang for virksomheder i hver medlemsstat, hvor virksomhederne kan henvende sig og få vejledning. Både Single Digital Gateway, som strømliner de eksisterende kontaktpunkter, og SOLVIT-systemet, som er det etablerede klagesystem, er skridt i den rigtige retning, men der bør sikres en langt bedre koordination mellem medlemsstaterne og internt mellem de relevante myndigheder i medlemsstaterne.

Dansk Erhverv anbefaler, at SOLVIT-systemet tildeles tilstrækkelige ressourcer over hele EU, og at der i langt højere grad bliver fulgt op på sagerne og ikke mindst afgørelserne fra SOLVIT-systemet, både fra Kommissionens og medlemslandenes side. I dag bliver rigtig mange sager, især dem der relaterer sig til nationale særregler, som er i strid med EU-lovgivningen, eller sager om manglende implementering af EU-lovgivning, lukket som uløste, og det er yderst utilfredsstillende for virksomhederne.

Beskyttelse af innovation og produkter

En grundforudsætning for, at danske virksomheder kan fastholde og udvikle deres høje konkurrenceevne er, at de har incitament til at investere, udvikle og innovere. Det har de kun, hvis de kan vide sig sikre på, at deres ideer, produkter og innovationer er beskyttet effektivt og tilstrækkeligt længe til, at de kan genindtjene investeringerne. EU's regelsæt om immaterielle rettigheder (IPR) er en grundsten i denne beskyttelse, og det er essentielt for danske virksomheder, at den beskyttelse, de har opnået i Danmark, også gælder i resten af EU. Der må ikke på noget tidspunkt, i hverken Danmark eller EU, herske tvivl om, at investeringer i forskning, produktudvikling og innovation kan betale sig, det være sig inden for medicin, møbler, robotteknologi, kreativt indhold, serviceudøvelse eller en hvilken som helst anden sektor. De immaterielle rettigheder skal i et europæisk samarbejde håndhæves effektivt for at undgå piratkopiering, og der må ikke blive slækket på rettighederne.

Kapitalmarkedsunion

Dansk Erhverv er varm fortaler for udvikling af en europæisk kapitalmarkedsunion. Danske virksomheder har brug for kapital til at udvikle sig og vokse, men de har ikke altid adgang til den inden for Danmarks grænser. Europæiske og især danske små og mellemstore virksomheder (SMV'er) er i dag meget afhængige af bankfinansiering. Der findes dog en række alternative former for finansiering, såsom crowdfunding, business angels, venture capital og ikke mindst børsnotering, som vi gerne så, at EU blev endnu bedre til at fremme. Der er blevet foretaget vigtige reformer på EU-niveau i de seneste år, men Dansk Erhverv mener dog fortsat, at der kan gøres mere bl.a. for at give bankerne incitament til at henvise SMV'er, de ikke ønsker at give lån, til andre aktører, således at deres gode ideer ikke går tabt.

Det skal være nemt for virksomheder at få adgang til det indre marked og til at klage, hvis de ikke kan opnå den markedsadgang, som de har krav på.

Offentlige udbud

Det indre marked for offentlige udbud beløber sig til 15 billioner kr. årligt svarende til 14 % af EU's BNP⁵. Dansk Erhverv går ind for, at der på det indre marked sikres fri adgang for europæiske virksomheder til at byde på offentlige opgaver på tværs af EU's medlemslande. Det bør altid være den bedst kvalificerede virksomhed, som løser opgaven, så skatteborgerne får mest muligt ud af deres penge. Danske virksomheder er konkurrencedygtige, med klare styrkepositioner eksempelvis inden for offentlig digitalisering og sundhedsteknologi. Disse danske styrkepositioner skal udnyttes, og borgere i andre lande skal ikke forhindres i at få adgang til effektive, danske løsninger. Derfor bør der ikke indføres regler på nationalt, regionalt eller lokalt plan, som i effekt forhindrer eller besværer et åbent indre marked for offentlige udbud gennem diverse protektionistiske tiltag eller administrative praksisser.

På trods af de fælles EU-regler på området og en generel stigning i antallet af vindere fra andre lande, er det stadig kun en meget lille andel af offentlige udbud (1,7 % samlet set mellem 2009 og 2015⁶), hvor vinderen af en offentlig kontrakt kommer fra et andet EU-land. Der er dermed rigeligt plads til forbedring, ikke mindst via simplificering af procedurerne omkring offentlige udbud, så de gøres mere brugervenlige for virksomhederne. Derudover så Dansk Erhverv gerne, at der i endnu højere grad, både fra EU's og national side, blev investeret i en professionalisering af de offentlige indkøbere, så de føler sig mere sikre i at bruge samtlige af de udvælgelseskriterier, som udbudsdirektiverne giver mulighed for. Dansk Erhverv støtter op om at offentlige indkøb i større grad får fokus på kvalitet og bæredygtighed, så længe dette sker ud fra klare og gennemsigtige kriterier, såsom brug af standarder eller lignende, og ikke fører til unødigt udelukkelse af SMV'er.

Forbrugerpolitik

Gode forbrugerforhold er vigtigt for et velfungerende indre marked, og Dansk Erhverv er tilhænger af, at forbrugerreglerne harmoniseres i EU. Det vil sikre forbrugerne god beskyttelse inden for det indre marked, og gøre det lettere for virksomhederne at sælge over grænserne. Det er afgørende, at de vedtagne regler på forbrugerområdet håndhæves ensartet. Det skal koordineres gennem CPC-netværket⁷, hvor Forbrugerombudsmanden er den danske repræsentant. Der skal opretholdes og håndhæves et højt beskyttelsesniveau over hele EU, og reglerne skal være proportionale.

For at undgå fragmentering og konkurrenceforvriddning bør der være øget fokus på implementeringen af de eksisterende regler og den reelle håndhævelse. Det gælder internt i EU, men er også relevant i forhold til e-handel fra tredjelande, hvor de nuværende regler kommer til kort, og kontrollen ikke er tilstrækkelig effektiv. Ligeledes bør enhver regel, der foreslås på området, konsekvensvurderes grundigt, så det sikres, at de rettigheder, der tildeles forbrugerne og de medfølgende fordele, er proportionale med de omkostninger, som virksomhederne pålægges.

14 % af EU's BNP
Det indre marked for offentlige udbud beløber sig til 15 billioner kr. årligt svarende til 14% af EU's BNP.

Dansk Erhverv er tilhænger af, at forbrugerreglerne harmoniseres i EU. Det vil sikre forbrugerne god beskyttelse inden for det indre marked, og gøre det lettere for virksomhederne at sælge over grænserne.

Den sociale søjle

Den sociale søjle blev vedtaget på EU-topmødet i Göteborg i 2017 og består af 20 principper for et mere socialt Europa. Den er ikke retligt bindende og fungerer derfor som en rettesnor for initiativer på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område.

Dansk Erhverv mener, at arbejdsmarkedspolitik er et nationalt anliggende. Den sociale søjle bygger på en tilgang til arbejdsmarkedspolitikken, der harmonerer dårligt med den tankegang, der ligger til grund for det danske arbejdsmarked, og som vi har gode erfaringer med. Nogle områder reguleres bedst tæt på borgerne, andre områder har vi brug for EU til. I Danmark har vi en model, der bygger på det princip, at løn- og ansættelsesvilkår aftales af parterne. Dette har sikret relevant og brancherelevant regulering, kendskab og ejerskab til egne regler og lokal håndhævelse. I Danmark har vi skabt et fleksibelt og rummeligt arbejdsmarked, netop fordi det reguleres tæt på borgerne.

Den sociale søjle har allerede ført til en lang række lovforslag og lovændringer på det sociale område, som griber ind i den danske arbejdsmarkedsmode, herunder senest arbejdsvilkårsdirektiv. Detailregulering af de europæiske arbejdsmarkeder er en forkert vej at gå, og det er derfor vigtigt, at der står respekt om nærhedsprincippet, hvor beslutninger træffes så tæt på borgeren som muligt. Men det betyder ikke, at EU ikke kan opfordre til reformer i EU-landene. Den danske flexicurity-model har længe været et forbillede for andre lande i Europa.

Dansk Erhverv deler ikke Europa-Kommissionens oprindelige vurdering af, at den sociale søjle er den rette løsning til at imødegå EU-skepsis i flere medlemslande. Tværtimod kan det skade opbakningen til EU, at EU bevæger sig ud over sine kompetencer. EU bør i stedet bidrage til gode vækst- og konkurrencevilkår, så virksomhederne kan skabe arbejdspladser og dermed større velstand for borgerne i Europa.

En grundtanke i det europæiske fællesskab er, at medlemslandene kan hente inspiration hos hinanden. Det gælder ikke mindst gode eksempler på velfungerende arbejdsmarkeder. Her har det danske arbejdsmarked og flexicurity-modellen meget at byde på: En aktiv arbejdsmarkedspolitik og fleksibilitet som, kombineret med et tæt socialt sikkerhedsnet og fokus på livslang læring, har ført til høj jobomsætning og få langtidsledige. Der ligger et stort potentiale i, at andre EU-lande lader sig inspirere af den model. Det kan føre til de nødvendige arbejdsmarkedsreformer og være med til at løse de store udfordringer med mangel på arbejdskraft og en svindende arbejdsstyrke, som Europa står over for.

Dansk Erhverv deler ikke Europa-Kommissionens vurdering af, at den sociale søjle er den rette løsning til at imødegå EU-skepsis i flere medlemslande.

En grundtanke i det europæiske fællesskab er, at medlemslandene kan hente inspiration hos hinanden. Det gælder ikke mindst gode eksempler på velfungerende arbejdsmarkeder. Her har det danske arbejdsmarked og flexicurity-modellen meget at byde på.

Transport

Gode transportforbindelser har stor indflydelse på vores daglige liv og skaber grobund for handel, beskæftigelse og økonomisk vækst. Transportsektoren beskæftiger i dag mere end 11 millioner mennesker i EU og står for ca. 5 % af EU's samlede BNP. Transport er i sagens natur grænseoverskridende, og netop derfor spiller EU en vigtig rolle for at sikre regulering, der understøtter det indre marked, skaber gode betingelser for at drive transportvirksomhed og sikrer lige konkurrencevilkår for alle transportformer. Samtidig løfter EU ansvaret for bygning af grænseoverskridende infrastruktur via f.eks. TEN-T-systemet.

Transportsektoren står i disse år over for en række udfordringer med bl.a. trafiktæthed, luftforurening og trafiksikkerhed. Det er afgørende, at vi tager hånd om disse udfordringer på EU-niveau, så vi i fællesskab kan styrke mobiliteten, mindske trængslen og begrænse udledningen af CO₂. Dansk Erhverv mener, at udfordringerne skal håndteres via anvendelse af nye teknologier, intelligente trafikløsninger og alternative energikilder, der alle har potentiale for at løse udfordringer i den danske og europæiske infrastruktur og øge produktiviteten i transport- og logistiksektoren. Samtidig arbejder Dansk Erhverv for at begrænse national særregulering såsom forbudszoner og kørselsafgifter, der fordyrer transporten og svækker danske virksomheders konkurrenceevne. Generelt bør kravene til transportvirksomheder være så enkle som muligt, standarder bør være totalharmoniserede på EU-niveau, og myndigheds- overvågning og kontrol skal være så ensartet på tværs af landene som muligt.

Turisme

Turisme er et af fremtidens vækstområder i EU. De seneste syv år er turisme vokset med gennemsnitligt 5 % pr. år i EU. I 2017 var væksten i hele verden 7 %, mens væksten i EU var på 8 %. Med denne vækst er fulgt en betydelig jobskabelse, der er kendetegnet ved, at svagere grupper på arbejdsmarkedet kan finde beskæftigelse i turismesektoren.

For Dansk Erhverv er det afgørende, at EU sikrer turismen ligestilling med andre erhverv. Den kraftige digitalisering af sektoren skaber udfordringer, og her har EU en vigtig rolle at spille. Bookingportaler og andre digitale platforme har inden for turisme i mange tilfælde fået en dominerende stilling på markedet. Det er vigtigt, at EU sikrer, at denne stilling ikke misbruges, og at der er fair konkurrence på det digitale marked for turisme. Dette kan konkret opnås bl.a. ved på EU-niveau at regulere digitale platformes mulighed for at lave prisklausuler.

ET EUROPÆISK VÆKSTERHVERV

**De seneste syv
år er turisme
vokset med
gennemsnit-
ligt 5 % pr. år
i EU.**

Sundhed

Danske virksomheder står stærkt inden for sundhed og Life Science. EU har en vigtig rolle at spille ift. at sikre, at virksomheder inden for dette område ikke mødes med unødige barrierer, når de handler på det indre marked. I dag kan godkendelse af nye innovative produkter til brug på nye markeder i EU tage lang tid, og der er behov for en langt højere grad af koordination mellem medlemslandene, og for klarere vejledning til virksomhederne.

EU har igennem patientmobilitetsdirektivet sikret patienter rettighederne til at modtage behandling i hele EU. Desværre er det fortsat et meget begrænset antal patienter, der benytter sig af disse muligheder. Der er derfor behov for at starte en dialog imellem offentlige og private sundhedsaktører samt forsikrings­selskaber, om hvad der holder brugen af rettighederne nede, og hvordan direktivet kan implementeres bedre i medlemslandene.

EU spiller en vigtig rolle ift. at sikre, at virksomheder inden for Life Science ikke mødes med unødige barrierer, når de handler på det indre marked.

Digitalisering

Et af de vigtigste råstoffer for fremtidens erhvervsliv er data. Brug af data åbner nye muligheder for vækst og udvikling. Det gælder inden for servicesektoren, men også i fremstillingsindustrien og bl.a. på sundhedsområdet. Intelligent brug af data kan optimere processer og føre til store økonomiske og miljømæssige besparelser samt kraftige produktivitetsforøgelse. Danmark er et af de mest digitaliserede lande i verden, og vi har derfor et godt udgangspunkt for at udnytte mulighederne og sørge for, at vores erhvervsliv bliver førende i den digitale revolution. Europa-Kommissionen har beregnet, at dataøkonomien, hvis den får de rette betingelser, kan udgøre op til 5,4 % af EU's BNP i 2025⁸. Det er et kæmpe potentiale, som vi skal udnytte for at sikre fortsat vækst og velstand i vores samfund.

EU har med databeskyttelsesforordningen (GDPR) sat den globale barre for beskyttelse af borgernes privatliv. Det kræver store udgifter for virksomhederne, men det er også investeringer i fremtiden – i forbrugernes tillid til den digitale økonomi. Samtidig har EU med forordningen om frie datastrømme brudt "dataprotektionismen", og vist vejen frem ved at tage et opgør med nationale krav til opbevaring af data, der ikke er persondata. Det betyder, at virksomhederne nu frit kan vælge at placere deres it-løsninger hvor som helst i EU. Med en styrkelse af databeskyttelsen og et opgør med nationale barrierer for dataopbevaring har EU lagt fundamentet for den europæiske dataøkonomi. Det fundament skal dansk erhvervsliv bygge på.

Dansk Erhverv mener, at vi i fællesskab i EU skal forberede os på de ændringer, den videre udvikling af dataøkonomien vil medføre. Det skal vurderes, om lovgivningen passer til den nye digitale virkelighed, og ny lovgivning skal være teknologineutral, så der ikke sættes en stopper for væksten og innovative virksomheder, og der samtidigt sikres lige konkurrencevilkår. Udvikling af dataøkonomien skal ske med øje for de sikkerhedsmæssige, etiske og konkurrencemæssige udfordringer, der følger med de nye muligheder. Dansk Erhverv mener, at disse udfordringer løses bedst gennem tæt samarbejde i EU.

Cybersikkerhed

Digitaliseringen af vores samfund betyder, at cybersikkerhed bliver en mere og mere central del af vores generelle sikkerhed. Blandt Dansk Erhvervs medlemmer viser en undersøgelse foretaget i januar 2019, at 7 ud af 10 virksomheder har været udsat for et cyberangreb inden for de seneste 2-3 år. World Economic Forum konkluderede ligeledes i slutningen af 2018, at cyberangreb opfattes som den største trussel imod virksomhedsdrift i Europa⁹.

Dansk Erhverv mener, at der er behov for massive investeringer i forskning i cybersikkerhed og uddannelse i cyberhygiejne blandt brugerne, både på nationalt og EU-niveau. Det skal blandt andet ske via programmet for et Digital Europa, der har til formål at investere i fremme af cyberforsvar, cybersikkerhedsudstyr og -infrastrukturer samt udvikling af færdigheder og viden om cybersikkerhed.

5,4 %
Så meget kan dataøkonomien under de rette betingelser udgøre af EU's BNP i 2025.

7 ud af 10
virksomheder har været udsat for et cyberangreb inden for de seneste 2-3 år. Viser en undersøgelse foretaget af Dansk Erhverv, januar 2019.

Samtidig er der behov for klarhed og øget samarbejde på området i EU og globalt, og mellem det offentlige og det private. Det gælder særligt i forhold til udveksling af informationer og bevismateriale, hvor virksomheder i nogle tilfælde kan blive fanget imellem krav om lagring eller udlevering af data til efterforskning, og krav om beskyttelse af privatlivets fred. Der er behov for et klart regelsæt fra EU's side på dette område, som indeholder realistiske tidsfrister for, hvor hurtigt virksomheder skal reagere på henvendelser fra håndhævende myndigheder.

Digitale kompetencer

Investeringer i forskning, uddannelse og omskoling vil ligeledes fortsat blive vigtigere i takt med, at behovet for digitale færdigheder og andre nye kompetencer vokser. Dansk Erhverv mener grundlæggende, at uddannelse er et nationalt anliggende, men ser store perspektiver i øget samarbejde og erfaringsudveksling på europæisk niveau. ERASMUS+ er i den forbindelse et succesfuldt og vigtigt program, og Dansk Erhverv så gerne et større fokus på digitale kompetencer også i denne sammenhæng. Dansk Erhverv støtter endvidere investeringer i digitale færdigheder via programmet for et Digitalt Europa, som blandt andet kan hjælpe små og mellemstore virksomheder med at udstyre deres personale med de nødvendige IT-kompetencer.

Kunstig intelligens – etik og ansvar

Anvendelse af kunstig intelligens i det private og offentlige kan medføre markante gevinster for vores samfund f.eks. inden for sundheds-, transport- og affaldssektoren. Det er helt centralt, at en banebrydende teknologi som kunstig intelligens får de rette rammevilkår, så EU kan komme på forkant med den teknologiske udvikling inden for området. I dette tilfælde betyder det adgang til så meget data som muligt. Dansk Erhverv støtter derfor kraftigt op om EU's Open Data politikker, der bl.a. afspejler sig i kravene om at sætte den offentlige data fri til brug for virksomheder

Dansk Erhverv støtter kraftigt op om EU's Open Data politikker, der bl.a. afspejler sig i kravene om at sætte den offentlige data fri til brug for virksomheder.

Udbredelsen af dataøkonomien og særlig udviklingen af kunstig intelligens fører samtidig en række etiske spørgsmål og udfordringer med sig. Disse udfordringer skal løses på europæisk niveau og i fællesskab mellem erhvervslivet, civilsamfundet og lovgiverne. Etiske retningslinjer for kunstig intelligens skal forme udviklingen af teknologien i EU, og sikre, at den bliver brugt forsvarligt med respekt for europæiske værdier. Til denne diskussion hører også spørgsmålet om ansvar. I takt med, at de digitale værdikæder bliver mere og mere komplekse, bliver det sværere at placere ansvaret for eventuelle uheld/ulovligheder forbundet med anvendelse af data, blandt andet i forbindelse med kunstig intelligens. Dansk Erhverv mener, at ansvarsforhold som udgangspunkt aftales i virksomhedernes kontrakter, men at der kan være behov for at se nærmere på, om det eksisterende regelsæt er tilstrækkeligt klart, både for forbrugere og virksomheder.

Konkurrencemæssige spørgsmål

Den afgørende forretningsmæssige betydning af data har ført til nye diskussioner omkring dataejerskab, adgang til data, og i den forbindelse koncentration af data hos få store spillere på markedet. Hvordan data deles imellem virksomheder, og hvem der har adgang til hvilke data, aftales i virksomhedernes kontrakter. Det er et godt udgangspunkt, og giver mulighed for fleksibilitet ifm. nye forretningsmodeller. Med den stigende digitalisering og globalisering har vi dog set, at der i nogle tilfælde kan være behov for, at konkurrencemyndighederne begynder at spille en større rolle, end de har gjort hidtil ift. koncentration af data. Dette har bl.a. gjort sig gældende på markedet for hotel bookinger.

De eksisterende konkurrencelovgivningsredskaber til at definere markeder og måle markeds-koncentration bør tilpasses den digitale verden, hvor bl.a. netværkseffekterne er meget anderledes end i den analoge verden. Dansk Erhverv mener derfor, at der er behov for, at EU's konkurrencemyndigheder ser nærmere på disse problemer, og arbejder sammen om at gribe sagerne an på en harmoniseret måde med respekt for virksomhedernes kontraktfrihed. Digitaliseringen og e-handlen har gjort markedet globalt, og der er brug for at se på konkurrencelovgivningens definition af "dominerende stilling", så den tager højde for platforme.

Dansk Erhverv mener, at der på EU-niveau skal igangsættes initiativer, der opdaterer den konkurrenceretlige praksis. Det skal ske balanceret og på en måde, så det ikke kan misbruges til skjult protektionisme eller kvæler innovationslyst. Vi støtter desuden, at EU-Kommissionen i første instans opdaterer konkurrencelovgivningen til den digitale tidsalder ved bl.a. at opdatere vejledningen om fortolkning af misbrugsreglen i traktaten fra 2009. Disse initiativer skal tages frem for at gribe til lovgivningsinstrumenter, der risikerer at gribe ind i kontraktfriheden og hæmme innovationen ved f.eks. at forbyde konkrete kontraktpraksisser.

De eksisterende konkurrencelovgivningsredskaber til at definere markeder og måle markeds-koncentration bør tilpasses den digitale verden, hvor bl.a. netværkseffekterne er meget anderledes end i den analoge verden

Digital infrastruktur

De store muligheder i dataøkonomien kan ikke blive udnyttet, hvis vi ikke har den rette infrastruktur. Blandt EU-landene har Danmark i dag nogle af de bedste mobil- og internetforbindelser pga. en succesfuld markedsdrevet tilgang til udrulning af teleinfrastruktur. Datatrafikken stiger dog markant, og der er behov for massive investeringer i hurtige bredbåndsforbindelser, 5G og anden digital infrastruktur i EU, hvis vi skal følge med vores konkurrenter og især USA og Kina. EU bør først og fremmest arbejde for at understøtte den succesfulde markedsdrevne tilgang, og bidrage til at gøre det attraktivt at investere i digital infrastruktur. Statsstøtte bør begrænses, og EU's statsstøttere regler bør skærpes på dette område.

Danmark har i dag nogle af de bedste mobil- og internetforbindelser. Datatrafikken stiger dog markant, og der er behov for massive investeringer i hurtige bredbåndsforbindelser, 5G og anden digital infrastruktur i EU, hvis vi skal følge med markedet.

Miljø og bæredygtighed

Vi skal passe på vores borgere, samfund og vores klode, og det skal vi gøre sammen på europæisk og internationalt plan, da miljøudfordringerne er globale. Det er nødvendigt, at vi som erhvervsliv, samfund og borgere bidrager med vores viden, og er villige til at ændre vores produktion og forbrug og gå foran for at skubbe på en målrettet bæredygtig omstilling.

Dansk Erhverv bakker op omkring, at EU tager førerpositionen i det internationale samfund for at sikre bæredygtighed og en ressourcepolitik, der kan gøre produktion og forbrug bæredygtigt og forsvarligt. EU er allerede gået forrest ved at sikre en kemikalielovgivning i form af REACH, der skaber tryghed og produktsikkerhed for alle EU-borgerne. REACH er blevet et internationalt forbillede, og vi ser i stigende grad andre lande lave lignende lovgivning.

Grundlæggende handler bæredygtig omstilling om, at parterne erkender deres roller og samarbejder konstruktivt. Erhvervslivet skal sikre innovation og bæredygtige produkter og løsninger, borgerne og det offentlige indkøb skal efterspørge disse løsninger for at støtte erhvervslivet til at udvikle dem. Politikerne skal sikre regler og rammevilkår, og det er afgørende, at myndighederne kontrollerer og håndhæver reglerne ensartet på hele EU-markedet.

Et ressourceeffektivt samfund

Danmark og EU's lovgivning har sat gang i en udvikling, der skal lukke kredsløbet omkring forbruget af ressourcer i vores samfund. Dansk Erhvervs medlemmer er allerede meget aktive ift. at gøre den cirkulære økonomi til virkelighed og mindske deres miljømæssige fodaftryk. Det gælder i alt fra minimering af plastik, affald og madaffald til produktion af genanvendelige emballager og substituering af kemikalier. Alt dette er understøttet af EU-regulering og mål sat på europæisk og globalt niveau. Det er vigtigt, at vi fortsætter med at samarbejde i EU om at håndtere disse udfordringer, mellem landene og mellem lovgiverne og erhvervslivet.

Dansk Erhverv bakker op omkring, at EU tager en førerpositionen i det internationale samfund for at sikre bæredygtighed og en ressourcepolitik, der kan gøre produktion og forbrug bæredygtigt og forsvarligt.

Dansk Erhverv ønsker, at EU tager skridtet videre imod den cirkulære økonomi, og får oprettet et reelt indre marked for sekundære ressourcer, både inden for plastik og andre materialer. Den cirkulære økonomi er en drivkraft til det ressourceeffektive samfund. EU og i særdeleshed Danmark har et meget stort potentiale inden for udvikling af miljø- og genanvendelsesteknologi. Virksomhederne skal have de bedste rammevilkår at udvikle sig under, men desværre oplever de en række lovgivningsmæssige barrierer i omstillingen til cirkulære forretningsmodeller. Disse barrierer skal adresseres, bl.a. ved at tænke lovgivningen omkring kemi, affald og produktdesign langt bedre sammen, så det undgås, at der f.eks. er farlig kemi i produkter lavet af genanvendte materialer. Det skal være et mål at vende de nuværende udfordringer til konkurrencefordele for virksomhederne til gavn for både miljøet og væksten. EU skal gå forrest ved at sætte ambitiøse mål og lovgive med indsigt i, hvordan de cirkulære værdikæder i praksis fungerer. Dermed kan vi undgå f.eks. substitution fra bl.a. plastik til materialer, der over deres livscyklus har en større negativ indvirkning på miljøet. Bæredygtig omstilling skal hvile på solid viden og helhedsbetragtninger, der sikrer, at vi ikke skaber nye miljøudfordringer.

I denne sammenhæng skal der også tages højde for den store stigning i e-handelen, som sætter de eksisterende modeller for bl.a. finansiering af affaldshåndtering under pres. Alle, der sælger varer på det indre marked, skal bidrage til en forsvarlig behandling af deres produkter og emballager, der hvor de befinder sig, når de har udtjent deres formål. Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at man inddrager erhvervslivet tidligt og aktivt for at sikre et producentansvarssystem, der fungerer på markedsvilkår, og at man bruger erfaringerne fra momsområdet til at udvikle et effektivt og brugervenligt producentansvarssystem med klare retningslinjer hurtigst muligt.

Samfundsansvar og FN's Verdensmål

Danske virksomheder er på internationalt plan generelt godt med ift. at tage samfundsansvar. Det gælder også Dansk Erhvervs medlemmer, hvor knap 54 % arbejder med deres samfundsansvar, og ca. 40 % har hørt om FN's Verdensmål og samtidig har kendskab til et eller flere af målene.

Det er et godt udgangspunkt, som vi skal fastholde og udvikle, så danske virksomheder også fremadrettet opnår fordele på det globale marked ved at være ansvarlige virksomheder. Det kræver, at vi sikrer gode rammevilkår og styrker kompetencerne, især for SMV'er. Set fra erhvervslivets synspunkt bør Danmark og EU prioritere de verdensmål, hvor der eksisterer nationale og internationale behov for løsninger, og hvor det samtidig matcher vores virksomheders styrkepositioner – f.eks. grøn teknologi. Dansk Erhverv ser gerne, at EU påtager sig en mere koordinerende rolle ift. de mange nationale og internationale initiativer til opfyldelse af verdensmålene ved at udstikke en samlet strategi for opnåelse af målene. Initiativerne er velmenende, men indsatsen falder fragmenteret, til ulempe både for dem det skal gavne og for virksomhederne.

Det er en kompleks opgave at sikre, at miljø og arbejdsforhold hos leverandører i globale værdikæder er i orden. Derfor er Dansk Erhverv fortalende for internationalt samarbejde på tværs af sektorer, og for at alle frivillige og lovgivningsmæssige initiativer på bæredygtighedsområdet skal tage udgangspunkt i internationale standarder og retningslinjer som f.eks. FN's Global

Dansk Erhverv ønsker, at EU tager skridtet videre imod den cirkulære økonomi, og får oprettet et reelt indre marked for sekundære ressourcer, både inden for plastik og andre materialer.

Compact og FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhvervsliv. Udfordringerne bør endvidere adresseres gennem generelle tiltag, som sikrer gennemsigthed på tværs af områder, fremfor detaljeret sektorspecifik lovgivning. EU bør derudover gennem sine frihandelsaftaler påvirke lokale regeringer til at etablere det rette fundament for ordentlige arbejds- og miljøforhold i det pågældende land. Herved skabes en fælles spillebane på tværs af globale værdikæder og markeder, både inden og uden for EU.

Klimaforandringer og Parisaftalen

Klimaforandringerne udgør en af de største globale udfordringer i dag. EU har inden for de seneste år vedtaget ambitiøs lovgivning, som skal sikre, at vi i fællesskab i EU og globalt når målet om maksimalt 1,5 grads temperaturstigning, som fastsat i Parisaftalen fra december 2015. Dansk Erhverv støtter op om ambitiøse klimamålsætninger inden for alle relevante sektorer såvel som lovgivningsmæssige tiltag, der kan sikre opfyldelse af målene. Det gælder bl.a. transportsektoren, som repræsenterer næsten en fjerdedel af Europas drivhusgasemissioner, og udgør en central årsag til luftforureningen i byerne. Derfor skal der opstilles de rette betingelser og incitamenter for, at fremtidens mobilitet kan blive grøn og ren.

Dansk Erhverv støtter op om ambitiøse klimamålsætninger, men inden for såvel transportsektoren som alle andre sektorer er det afgørende, at lovgivningen der skal understøtte den grønne omstilling, er teknologi- og sektorneutral, således at visse teknologier ikke favoriseres frem for andre, måske endnu ukendte teknologiske løsninger, og så alle sektorer, også det energiintensive, skal bidrage til at bekæmpe klimaforandringerne. Dansk Erhverv støtter derfor EU's kvotehandelssystem, men så gerne, at antallet af kvoter hurtigere blev tilpasset markedsudviklingen. Der bør derudover lægges vægt på at udnytte de digitale muligheder, der på tværs af sektorer kan føre til et mere effektivt ressourceforbrug.

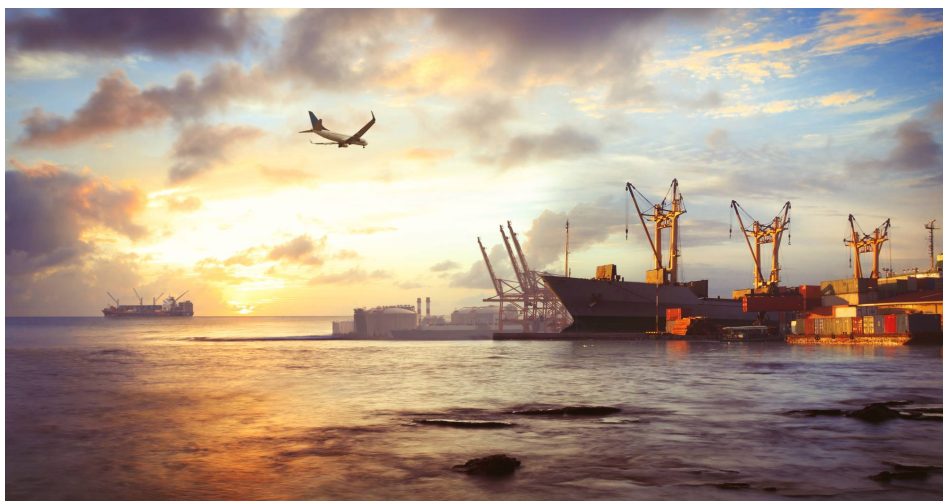

Handelspolitik

EU-Kommissionen forhandler frihandelsaftaler med tredjelande på vegne af medlemslandene, og det gør den rigtig godt. Inden for de seneste år er det lykkedes EU-Kommissionen at indgå omfattende handelsaftaler med bl.a. Canada og Japan. Aftalerne fjerner stort set al told på store grupper af varer, og giver europæiske virksomheder adgang til canadiske og japanske offentlige udbud. Det åbner nye muligheder for såvel danske som europæiske virksomheder, som ønsker at eksportere til eller importere fra disse lande.

Dansk Erhverv støtter fuldt op om EU's kompetence til at forhandle frihandelsaftaler, og opfordrer EU-Kommissionen til at fortsætte det gode arbejde og forhandle nye frihandelsaftaler på plads, f.eks. med Australien og New Zealand, som der allerede er indledt forhandlinger med. Derudover så vi gerne, at virksomhederne – ikke mindst de små og mellemstore – fik endnu mere hjælp til at udnytte fordelene i handelsaftalerne. Alt for få virksomheder benytter sig i dag af handelsaftalerne (f.eks. de lavere toldsatser) bl.a. fordi det med den moderne verdens globale værdikæder er besværligt at bevise, præcis hvor en vare er produceret, og derfor, om produktet i dets helhed er omfattet af en given handelsaftale. Kommissionen har udviklet konkrete værktøjer, der kan hjælpe virksomhederne med at afgøre, om deres produkt er omfattet af en aftale eller ej, men der kan gøres meget mere for at få udbredt fordelene og udnytte de regulatoriske samarbejder i aftalerne langt bedre. Dansk Erhverv foreslår derfor, at der oprettes et praktisk orienteret partnerskab imellem erhvervslivet og EU-Kommissionen, hvor virksomheder kan påpege de barrierer, de møder på eksportmarkederne, for at få mest muligt ud af aftalerne.

Handel med tredjelande
Inden for de seneste år er det lykkedes EU-Kommissionen at indgå omfattende frihandelsaftaler med bl.a. Canada og Japan.

Fremtidssikrede handelsaftaler

Udover bedre udnyttelse af de eksisterende handelsaftaler så Dansk Erhverv gerne, at EU-Kommissionen blev endnu mere ambitiøs og gjorde mere for at fremtidssikre frihandelsaftalerne – bl.a. ved at inkludere kapitler om f.eks. e-handel og datastrømme. Det er vigtigt at handelsaftalerne følger med digitaliseringen i samfundet, for det gør protektionismen. Over de seneste år har vi set en markant stigning globalt i antallet af såkaldte datalokaliseringsskrav, som tvinger virksomheder til at opbevare data i et bestemt land. Imens nogle krav er relevante og velbegrundede, f.eks. hensynet til at beskytte privatlivets fred, så er andre langt sværere at retfærdiggøre. Det gælder bl.a. i store lande som Kina og Rusland, der har indført en lang række restriktioner over for digital handel.

Dansk Erhverv ønsker, at EU-Kommissionen i fremtidige handelsaftaler indsætter krav om, at partnerne ikke må fastsætte love, der begrænser datastrømme, medmindre disse kan retfærdiggøres under hensyn til privatlivets fred, og hvis de kan retfærdiggøres, skal de være mindst muligt handelsrestriktive og ikke-diskriminerende. For persondata indeholder databeskyttelsesforordningen mulighed for, at persondata kan flyttes uden for EU, hvis der foreligger en tilstrækkelighedsvurdering af det pågældende lands databeskyttelseslove.

Det er en god sikkerhed for de europæiske forbrugere at have, og en vigtig mulighed for virksomhederne. Dansk Erhverv opfordrer Kommissionen til at opdatere de eksisterende tilstrækkelighedsvurderinger, så de afspejler EU's nye databeskyttelsesforordning, og fremadrettet altid undersøger om tilstrækkelighedsvurderinger vil være mulige med de lande, der åbnes frihandelsforhandlinger med. Sådanne krav og aftaler vil give erhvervslivet sikkerhed for, at de kan udvikle og eksportere datadrevne forretningsmodeller uden at blive pålagt unødige restriktioner, og uden at der opstår tvivl om beskyttelsen af forbrugernes data.

Et andet vigtigt element i at fremtidssikre handelsaftalerne er at sikre, at danske og europæiske virksomheders immaterielle rettigheder beskyttes i tredjelande, og at kopiprodukter ligeledes ikke indføres i Europa, så reglerne overtrædes og endvidere skaber en urimelig konkurrencesituation.

Reform af Verdenshandelsorganisationen

Verdenshandelsorganisationen (WTO) har historisk set været en grundsten og katalysator for regelbaseret frihandel og globale værdikæder. Desværre har organisationen ikke fulgt med tiden, og har i mange år ikke været i stand til at levere nye aftaler på hverken pluri- eller multilateralt niveau. Dansk Erhverv støtter derfor EU-Kommissionens strategi for en reform af WTO, og finder det særligt positivt, at der i stigende grad er fokus på at fremme e-handel og på at opdatere reglerne for statsstøtte og statsjede virksomheder. Det er desuden essentielt, at der udpeges nye dommere i tvistbilæggelsesmekanismen, og at mekanismen opdateres, således at transparensen, effektiviteten og neutraliteten i systemet øges.

Dansk Erhverv støtter EU-Kommissionens strategi for en reform af WTO, og finder det særligt positivt, at der i stigende grad er fokus på at fremme e-handel og på at opdatere reglerne for statsstøtte og statsjede virksomheder.

Brexit

Storbritannien har som bekendt valgt at forlade EU. Det er yderst beklageligt, at en af Danmarks stærkeste allierede i EU har valgt at træde ud af samarbejdet. Danmark og Storbritannien trådte ind i EU samtidig, og selvom danske virksomheder nu handler langt mere med bl.a. Tyskland, så har Danmark politisk både i Europa-Parlamentet og i Rådet stort set konsekvent stemt i samme retning som Storbritannien. Brexit er derfor en stor udfordring for EU og Danmark, ikke alene pga. de handelsmæssige aspekter, men også fordi der er en risiko for, at EU-samarbejdet uden Storbritanniens stemme vil bevæge sig i en mindre handelsliberal retning generelt set. Det ville på ingen måde være i en lille åben økonomi som Danmarks interesse. Brexit er heller ikke i Storbritanniens økonomiske interesse og er samlet set at betragte som verdens største omvendte handelsaftale, hvor alle forhold som udgangspunkt forværres.

Der bør så hurtigt som muligt sikres aftaler, der medfører en fremadrettet tæt handelsrelation med Storbritannien, uden dog på nogen måde at gå på kompromis med det indre markeds integritet. Det bør sikres, at danske virksomheder fortsat kan have et marked i Storbritannien, og at toldsatser, toldbehandling, manglende harmonisering af regler og en række andre forhold ikke forhindrer, at dette bliver muligt – både hvad angår handel direkte med Storbritannien og for de forsyningskæder, der går igennem Storbritannien. Uanset hvilken relation EU kommer til at få med Storbritannien fremadrettet, så er det essentielt, at konkurrencen imellem europæiske og britiske virksomheder også fremadrettet kommer til at foregå på lige konkurrencevilkår. Hvis britiske virksomheder fortsat ønsker at sælge varer og tjenester i EU, så er det nødvendigt, at de fortsat lever op til reglerne om f.eks. kemi og arbejdsforhold. Dette gør sig gældende for virksomheder fra alle andre tredjelande, og det skal også være tilfældet for de britiske.

I de muligt kommende frihandelsforhandlinger med Storbritannien mener Dansk Erhverv, at der i særlig grad bør være fokus på at sikre smidig handel med både varer og tjenesteydelser, gensidig anerkendelse af kvalifikationer mellem EU og Storbritannien, frie datastrømme med respekt for EU's persondataforordning, adgang til offentlige udbud samt sikring af immaterielle rettigheder. Alt dette skal foregå med behørig respekt for den indre markedsintegritet. Vi vil gerne have så uhindret samhandel med Storbritannien som muligt, men det indre marked er fortsat førsteprioriteten.

Det bør sikres, at danske virksomheder fortsat kan have et marked i Storbritannien og at toldsatser, toldbehandling, manglende harmonisering af regler og en række andre forhold ikke forhindrer at dette bliver muligt.

Skat og moms

En af de største barrierer for at få det indre marked til at fungere optimalt er det manglende samspil mellem EU-landene på skatte- og afgiftsområdet. Virksomheder, der opererer på det indre marked, skal i dag forholde sig til en lang række vidt forskellige skattesystemer, hvilket udgør en stor administrativ barriere, hvis de ønsker at etablere sig i andre lande end deres hjemland. Virksomhedernes udfordringer kan langt hen ad vejen håndteres ved en øget harmonisering af systemernes opbygning og en bedre koordinering mellem medlemslandenes skattemyndigheder.

Dansk Erhverv mener derfor, at der skal være større koordinering af de nationale skatte- og afgiftspolitikker. Et tættere samarbejde på skatteområdet vil reducere de administrative omkostninger for virksomheder, gøre det lettere at drive forretning på tværs af grænserne i EU, reducere risikoen for dobbelt ikke-beskatning og snyd, og dermed medføre et mere velfungerende indre marked og en samlet provenuggevinst for statskasserne. Niveauet for de direkte skatter skal dog forblive et nationalt anliggende, således at medlemsstaterne selv kan vælge, på hvilket niveau de ønsker at finansiere deres sociale ydelser mv.

Et tættere samarbejde på skatteområdet vil reducere de administrative omkostninger for virksomheder, og gøre det lettere at drive forretning på tværs af grænserne i EU.

En fælles konsolideret selskabsskattebase

Dansk Erhverv mener, at der er brug for en fælles europæisk konsolideret selskabsskattebase (CCCTB), der skal sikre, at man opgør skat på samme vis og kan konsolidere skattebetalingerne mellem forskellige lande inden for EU. En fælles selskabsskattebase vil formindskede virksomhedernes administrative byrder betydeligt samtidig med, at medlemslandene fortsat, via de nationale skattesatser, kan kontrollere det samlede selskabsskatteprovenu. En fælles selskabsskattebase bør kombineres med fuld konsolidering af skattebasen, da man ellers kun vil få en meget begrænset positiv effekt af den fælles skattebase samtidig med, at der fortsat vil skulle laves fuld transfer pricing-dokumentation.

Moms

På trods af, at momssystemet er harmoniseret, så er det fortsat problematisk at få det grænseoverskridende samarbejde til at fungere, hvilket medfører administrative byrder og giver konkurrenceulemper til virksomheder i højmomslande som eksempelvis Danmark. Dansk Erhverv støtter, at momsreglerne harmoniseres i større grad, da det vil sikre, at brugen af momssystemet forbedres markant gennem mere europæisk samarbejde. Momsbagatelgrænserne skal fjernes, og der skal være klarere definitioner af momsforpligtigelserne på varer og tjenesteydelser. Ligeledes skal det sikres, at der betales moms ved handel på platformenes markedspladser. I dag skal virksomheder momsregistreres i alle de lande, som de opererer i. Reglerne bør forenkles, så man fremadrettet kun behøver at registrere sig i ét land, som man har set med den såkaldte one-stop-shopordning. Denne ordning bør implementeres fuldt ud. Det vil være et klart fremskridt, vil forbedre den praktiske brug af momssamarbejdet og mindske mulighederne for snyd.

Dansk Erhverv støtter, at momsreglerne harmoniseres i større grad, da det vil sikre, at brugen af momssystemet forbedres markant gennem mere europæisk samarbejde.

Dobbeltbeskatning

Et andet område, hvor EU bør spille en større rolle, er på dobbeltbeskatningsområdet. I dag undgår dobbeltbeskatning for virksomheder ved, at landene bilateralt indgår en dobbeltbeskatningsoverenskomst (DBO). Uden en DBO er der ingen garanti for, at virksomheder eller personer undgår dobbeltbeskatning. Danmark har for eksempel ikke en bilateral DBO med Spanien og Frankrig, hvilket stiller danske virksomheder i en væsentligt dårligere situation end konkurrerende virksomheder fra andre lande, der har en DBO med disse lande.

For at det indre marked kan nå sit fulde potentiale, bør handel og investeringer på tværs af grænserne sikres mod dobbeltbeskatning. Dansk Erhverv ønsker derfor, at der er en større grad af koordinering af DBO'erne, både bilateralt i EU og i forhold til tredjelande uden for EU. Ultimativt mener Dansk Erhverv, at det ville være fornuftigt at forhandle fælles EU-DBO'er for at sikre mod forskelsbehandling fra tredjelande. Samtidig mener Dansk Erhverv, at der er behov for en fælles obligatorisk EU-voldgiftsinstitution, således at virksomheder ikke, som tilfældet er i dag, oplever, at de i årevis er katebald mellem flere landes skattemyndigheder med store administrative og finansielle omkostninger til følge. En EU-voldgiftsinstitution kan sikre, at uenigheder om, hvor en given skat skal betales, løses hurtigere end i dag.

Den stigende digitalisering af vores samfund medfører nye forretningsmodeller og etableringen af multinationale digitale virksomheder. Det stiller nye krav til det internationale skattesystem, og skaber et behov for løbende at have fokus på, om skattesystemet følger med tiden.

Digital beskatning

Den stigende digitalisering af vores samfund medfører nye forretningsmodeller og etableringen af multinationale digitale virksomheder. Det stiller nye krav til det internationale skattesystem og skaber et behov for løbende at have fokus på, om skattesystemet følger med tiden. I det lys vil det være fornuftigt at have fokus på digitale virksomheders beskatning, da eksempelvis reglerne om fast driftssted ikke er indrettet med henblik på virksomheder, der alene har en digital tilstedeværelse.

I lighed med eksisterende regler for beskatningen af selskaber, så bør udfordringen med beskatning af digitale virksomheder findes på internationalt niveau. En løsning på EU-niveau

vurderes at føre til store uhensigtsmæssigheder i relationen til lande uden for EU, som formentlig vil føle det som et skatteangreb, som de bliver nødt til at imødegå til skade for europæiske virksomheder. Derfor mener Dansk Erhverv, at Danmark bør arbejde for en international aftale om beskatningen af digitale virksomheder.

Aftalen bør endvidere sikre en videreførelse af det grundlæggende princip om beskatning af overskud frem for omsætning, f.eks. via en beskatning af fast driftssted med en betydelig digital tilstedeværelse. Dansk Erhverv er grundlæggende imod ideen om at indføre en omsætningskat og dermed grundlæggende ændre på, hvad der er den værdiskabende aktivitet – væk fra produktion og innovation og over til salg. En sådan model vil medføre, at små eksportorienterede lande som Danmark vil få mindre i selskabsskatteprovenu, mens store hjemmemarkedsorienterede lande vil få mere i selskabsskatteprovenu. Samtidig kan vi risikere, at virksomheder over tid vil flytte deres investeringer og produktion til de lande, hvor skatten betales.

Kontakt Dansk Erhverv

Lasse Hamilton Heidemann

EU-chef

lhh@danskerhverv.dk

+453374 6595

Slutnoter

- 1 <https://em.dk/media/10759/rapport-25-years-of-the-single-market.pdf>
- 2 https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/media/publikation/dim_18-01-2017_final.pdf
- 3 <https://www.copenhageneconomics.com/publications/publication/making-eu-trade-in-services-work-for-all>
- 4 http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-234_EN.htm
(Se punkt 5 for Kommissionens påtale af forhold i Rumænien og Ungarn.)
- 5 **Making Public Procurement work in and for Europe**
<http://ec.europa.eu/docsroom/documents/25612>
- 6 <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5c148423-39e2-11e7-a08e-01aa75ed71a1>
- 7 **Consumer Protection Cooperation Network**
http://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_by_governance_tool/consumer_protection_cooperation_network/index_en.htm
- 8 http://datalandscape.eu/sites/default/files/report/EDM_D2.1_1stReport-FactsFigures_revised_21.03.2018.pdf
- 9 http://www3.weforum.org/docs/WEF_Regional_Risks_Doing_Business_report_2018.pdf

DANSK ERHVERV, BRUXELLES

Square de Meeûs 22B
B-1050 Bruxelles

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 32 2218 2320

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhvervsliv.

Vi repræsenterer et bredt udsnit af virksomheder og brancheforeninger. Vores mission er at fremme konkurrencekraft hos vores medlemmer i en globaliseret økonomi.